

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Klagenemnda ila Statens vegvesen gebyr stort kr 1.000.000,- for ulovlige direkteanskaffelser ved at det var foretatt anskaffelser uten ny kunngjøring og konkurranseutsetting under rammeavtale som hadde vart i over fem år.

Klagenemndas gebyrvedtak av 13. august 2007 i sak 2007/19

Klager: Tele Trading AS

Innklaget: Statens vegvesen

Klagenemndas medlemmer: Kai Krüger, Inger Marie Dons Jensen, Bjørg Ven

Saken gjelder: Ulovlig direkteanskaffelse

Bakgrunn:

- (1) Statens vegvesen v/Vegdirektoratet (heretter kalt innklagede) har fem rammeavtaler i forbindelse med produksjon av kjennemerkeplater til motorkjøretøy. Avtalene ble sist oppdatert 31. oktober 2001. Det ble inngått en kontrakt mellom innklagede og Åstvedt AS om produksjon av selve kjennemerkeplatene. Åstvedt AS har etter det opplyste et faktisk monopol pr i dag på denne produksjonen. I tillegg ble det inngått fire avtaler om preging og foliering av tegnene og kantene på kjennemerkeplatene. Disse avtalene er inngått med tre private bedrifter og med Bilskiltgruppen AMB som består av syv atfføringsbedrifter. De ti ulike produsentene leverer kjennemerker til bestemte distrikter i henhold til fordeling i kontraktene. Det er hovedsakelig de samme bedrifter som har stått for produksjonen siden dagens bilskilt-ordning ble innført i 1971.
- (2) Rammeavtalene fra 2001 gjaldt i utgangspunktet for fire år fra 1. januar 2002 til utløpet av 2005. De er deretter automatisk blitt forlenget med ett år av gangen fordi ingen av partene har sagt opp avtalene. Avtalene har ett års gjensidig oppsigelsesfrist gjeldende fra 31. desember hvert år. Innklagede har ved brev av 1. august 2007 til Klagenemnda opplyst at avtalene nå er sagt opp, jf nedenfor.
- (3) I brev av 12. oktober 2004 sendte Konkurransetilsynet et brev til innklagede med en ”Påpekning av konkurranseregulerende virkninger ved produksjon av kjennemerker til motorkjøretøy”. Konkurransetilsynet konkluderte med følgende:

”[...]

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Olav Kyrresgate 8
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00

Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

Konkurransetilsynet stiller spørsmål ved om det i dag er grunnlag for at samferdselsmyndighetene viderefører en ordning med inngåelse av kontrakter i markedet for produksjon av kjennemerker til motorkjøretøy som begrenser konkurransen. Vi foreslår at samferdselsmyndighetene ved utgangen av inneværende kontraktperiode, 31. desember 2005, vurderer å legge alle de omtalte kontraktene ut på anbud. Dersom samferdselsmyndighetene finner at andre hensyn veier tyngre enn de konkurranse- og effektivitetshensyn vi har redegjort for over, anbefaler vi at kontraktene med de bedriftene som ikke er arbeidsmarkedsbedrifter, legges ut på anbud.”

- (4) På bakgrunn av henvendelsen fra Konkurransetilsynet foreslo innklagede den 25. november 2005 for Samferdselsdepartementet å legge kjennemerkeproduksjonen ut på anbud. Samferdselsdepartementet sendte 14. desember 2005 et brev til innklagede hvor det ble opplyst at departementet så det som nødvendig å foreta en nærmere utredning og vurdering av saken før det ble tatt en endelig avgjørelse. Det ble samtidig opplyst at en eventuell overgang til én produsent tidligst ville skje fra 1. januar 2008. I brevet ble det bedt om en vurdering fra innklagede av dagens ordning sett i forhold til regelverket for offentlige anskaffelser.
- (5) Innklagede har opplyst at omsetningen av kjennemerker til kjøretøy ligger på ca 120-125 mill kr per år. Videre er det opplyst at kjennemerker bestilles av trafikkstasjoner og forhandlere som benytter Autoreg ved registrering av kjøretøy. Kjennemerkeprodusentene fakturerer trafikkstasjonene og forhandlerne for de kjennemerkene som bestilles. Deretter selges kjennemerkene videre til kjøretøyeierne ved registrering mv.
- (6) Innklagede har for klagenemnda opplyst at innklagede leverte et grunnlag for utredning til Samferdselsdepartementet 15. november 2006, med håp om at kontraktene kunne sies opp innen utgangen av 2006. Departementet behøvde imidlertid noe mer tid til å behandle saken, og de ønsket derfor ikke at eksisterende avtaler skulle sies opp innen 31. desember 2006.
- (7) Saken er bragt inn for klagenemnda for offentlige anskaffelser ved klage fra Tele Trading AS den 21. februar 2007. Den 19. juni 2007 ble det sendt forhåndsvarsel om mulig gebyrileggelse til innklagede med 2 ukers uttalefrist. Statens vegvesen ba om utsettelse med fristen og har ved brev av 1. august kommet med sine tilleggsbemerkinger. I brevet opplyser innklagede at Vegdirektoratet nå har sagt opp avtalen med Åstvedt Industrier AS om kjøp og levering av kjennemerker for kjøretøy, samt alle avtaler om produksjon og utlevering av kjennemerker for kjøretøy. Det opplyses at kjennemerkeproduksjon vil bli konkurranseutsatt i tråd med anskaffelsesregelverket slik at ny kontrakt vil gjelde fra 1. januar 2009.

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (8) Klager anfører at kjennemerkeproduksjonen, etter at Konkurransetilsynet hadde foretatt sin vurdering, skulle vært satt ut på anbud uten ugrunnet opphold.

Innklagedes anførsler:

Formalia

- (9) Klage til klagenemnda må gjelde ”unnlater, handlinger eller beslutninger” under gjennomføring av anskaffelser etter lov av 16. juli 1999 om offentlige anskaffelser eller tilhørende forskrifter, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Anskaffelsesregelverket regulerer prosedyren frem til kontrakt er inngått. Rammeavtalene ble i dette tilfellet etter fire år automatisk forlenget fordi ingen av partene sa opp avtalene. Spørsmål om oppsigelse oppstår først etter at rammeavtalene er inngått, og reguleres derfor ikke av regelverket for offentlige anskaffelser. Klagen må på dette grunnlag avvises.
- (10) Det stilles spørsmål ved om Statens vegvesen v/Vegdirektoratet er riktig innklaget i denne saken, ettersom det er Samferdselsdepartementet som ikke har ønsket å si opp kontraktene.

Prinsipalt

- (11) For det tilfelle at saken ikke avvises, anfører innklagede at det ikke foretas løpende anskaffelser i strid med regelverket. Rammeavtalene ble inngått 31. oktober 2001, og har ikke blitt endret. Bestillingen av kjennemerker skjer innenfor de gjeldende kontrakter.
- (12) Dersom innkjøpene skal anses som ulovlige direkteanskaffelser, må rammeavtalene vike for anskaffelsesregelverket med den virkning at avtalen etter 1. januar 2007 anses som ugyldig. Dette er det ikke hjemmel for, jf bl.a. Rt 2003 s 1531, der Høyesterett legger til grunn at anbudsretten og avtaleretten må harmoniseres, og at det ene regelverket ikke kan benyttes til å foreta korreksjoner i det andre. Korreksjon av løpende avtaler må foretas på annet grunnlag enn med hjemmel i anskaffelsesregelverket, for eksempel etter EØS-avtalen artikkel 53.

Subsidiært

- (13) For det tilfelle at KOFA ikke skulle være enig i det ovenstående, anføres: Vegvesenet har ikke handlet forsettlig. Vegdirektoratet må videre fritas for ansvar siden det er Samferdselsdepartementet som har bedt Vegdirektoratet utsette oppsigelse av rammeavtalene. Saken reiser på disse punkt interessante privatrettslige fullmaktsspørsmål som burde vært vurdert, men innklagede har ikke hatt tid til å utdype dette.

Atter subsidiært

- (14) Selv om vilkårene for gebyr likevel skulle foreligge, bør gebyr ikke ilegges, eventuelt bør det reduseres betydelig, basert på momentene gjengitt nedenfor.
- (15) Tidligere forskrifter regulerte ikke rammeavtaler og varigheten av disse. Endringene i regelverket er kommet etter at rammeavtalene ble inngått.
- (16) Organiseringen av markedet for kjennemerkeproduksjon har stått i en særstilling motivert av hensynet til arbeidstrening og sysselsetting av yrkeshemmede.
- (17) Gebyrreglene kan uansett ikke gis tilbakevirkende kraft for perioden før 1. januar 2007.

Klagenemndas vurdering:

Riktig innklaget

- (18) Statens vegvesen v/Vegdirektoratet har stilt spørsmål ved om vegvesenet er riktig innklaget i saken. Klagenemnda legger til grunn at eventuelle føringer fra Samferdselsdepartementet med hensyn til anskaffelsesform ikke kan forplikte Statens vegvesen til å foreta lovstridige anskaffelser.
- (19) Ettersom det er Statens vegvesen v/Vegdirektoratet som har ansvaret for kontraktsinngåelser i forbindelse med produksjon av kjennemerkeplater, synes vegvesenet å være riktig innklaget i saken.

Klagefrist

- (20) For ordens skyld nevnes at bestemmelsen i forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser (klagenemndsforordningen) § 6 (2) om at klage må fremsettes senest seks måneder etter at kontrakt ble inngått av oppdragsgiver, ikke gjelder for saker knyttet til ulovlige direkte anskaffelser. I stedet følger det av de nye saksbehandlingsreglene for denne type saker i klagenemndsforordningens § 13a (2) at klage kan fremsettes inntil et krav om overtredelsesgebyr er foreldet etter lov om offentlige anskaffelser § 7b. Dette innebærer at adgangen til å ilegge gebyr bortfaller to år etter at den ulovlige direkteanskaffelse har funnet sted.
- (21) Som nemnda kommer til nedenfor, blir det i nærværende sak gjennomført løpende ulovlige direkteanskaffelser som omfattes av gebyrreglene fra 1. januar 2007. Klagen i saken er dermed rettidig.

Avvisning - anskaffelsesregelverkets anvendelsesområde

- (22) Anførselen om at spørsmålet om oppsigelse først oppstår etter at rammeavtalen er inngått, og at anskaffelsesregelverket derfor ikke kan regulere rammeavtalens varighet, er uholdbar. Anskaffelseslovens krav til konkurranse vil utvilsomt sette grenser for rammeavtalers varighet. Dermed må den anskaffelsesrettslige lovlighet av avrop etter langvarige rammeavtaler kunne vurderes i forhold til om det foreligger ulovlige direkteanskaffelser. Det er derfor ikke grunnlag for å avvise saken for behandling i Klagenemnda.

Om den opprinnelige rammeavtalens lengde og kravet til konkurranse

- (23) Innklagede inngikk rammeavtaler i forbindelse med produksjon av kjennemerkeplater til motorkjøretøy den 31. oktober 2001 med virkning fra 1. januar 2002. Disse avtalene, som var en fortsettelse av tidligere avtaler, hadde i utgangspunktet en varighet på fire år, men ble automatisk forlenget hvert år dersom ingen av partene sa opp avtalene. De eksisterende avtaler har nå således løpt i ca 5 1/2 år og vil, hvis de ikke avsluttes tidligere, etter utløpet av oppsigelsestiden ha vart i 7 år.
- (24) Kravet til konkurranse i anskaffelsesloven § 5 begrenser adgangen til å inngå langvarige rammeavtaler.
- (25) Følgende er uttalt om rammeavtalers varighet i Nærings- og Handelsdepartementets veileder til den tidligere forskrift om offentlige anskaffelser av 15. juni 2001 (FOA 2001):

”Rammeavtaler som inngås for svært lange perioder, vil kunne bli ansett for å være i strid med regelverket da et grunnleggende prinsipp er konkurranse om leveranser til det offentlige. Lange kontraktsperioder vil avskjære muligheten for andre leverandører til å oppnå leveranser for lange perioder av gangen, og vil kunne virke uheldig på konkurransesituasjonen på sikt. Det samme gjelder for svært omfattende rammeavtaler, som vil kunne avskjære små og mellomstore bedrifter fra å delta i leveransene og føre til at antallet potensielle leverandører reduseres. Lange kontraktsperioder må derfor kunne begrunnes svært godt. Som en hovedregel bør rammeavtaler ikke ha lenger varighet enn 3-4 år.”

- (26) I KOFA sak 2004/16, der sitatet ovenfor også var gjengitt, kom KOFA til at en langvarig rammeavtale måtte settes til side med hjemmel i kravet til konkurranse etter anskaffelsesloven § 5.
- (27) I juridisk teori knyttet til FOA 2001 er det antatt at rammeavtaler, inkludert opsjoner, som utgangspunkt ikke kan inngås for mer enn tre til fire år, med mindre ytelsenes karakter eller andre forhold taler for en lengre kontraktsperiode, sml Dragsten/Lindalen, Offentlige anskaffelser, 2005, s 218-219, med henvisninger.
- (28) Klagenemnda legger til grunn at den ulovfestede hovedregelen, hjemlet i kravet til konkurranse i anskaffelsesloven § 5, var at en rammeavtale ikke kunne ha lengre varighet enn ca fire år med mindre særlige forhold gjorde seg gjeldende. Etter nemndas syn er regelen i FOA 2006 § 6-1 (4) og § 15-1 (4) en kodifisering av det som var gjeldende rett også før den nye forskriftens ikrafttredelse 1. januar 2007.
- (29) I foreliggende tilfelle antas det at verken ytelsens karakter eller andre forhold skulle tilsi at det var nødvendig å inngå langvarige rammeavtaler utover det normale. Vegvesenet har ikke påpekt noe for klagenemnda som skulle tilsi at det var et faktisk behov for å inngå en rammeavtale av særlig lang varighet. Dette medfører at ihvertfall anskaffelser av kjennemerkeplater etter 1. januar 2007 ikke lenger anskaffelsesrettslig kan antas hjemlet i avtalene fra 2001.

Ulovlige direkte anskaffelser

- (30) Spørsmålet blir så om innklagede etter dette har gjennomført ulovlige direkte anskaffelser, som eventuelt kan møtes med overtredelsesgebyr.
- (31) Bestemmelsen om overtredelsesgebyr i lov om offentlige anskaffelser § 7b trådte i kraft 1. januar 2007. Regelen kan ikke gis tilbakevirkende kraft, slik at i forhold til spørsmålet om overtredelsesgebyr må det ses hen til om innklagede har gjennomført ulovlige direkte anskaffelser i tiden fra 1. januar 2007 og frem til i dag. Ulovlig direkte anskaffelse er definert i loven som *”en anskaffelse som ikke er kunngjort i henhold til reglene om kunngjøring i forskrifter gitt i medhold av loven”*, jf lovens § 7b (1).
- (32) Av forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 (FOA 2006) § 2-1 (2), jf § 9-1 og § 18-3 følger det at kontrakter hvor den anslåtte verdi overstiger 500 000 kr. eks. mva., som hovedregel skal kunngjøres. Anskaffelsens verdi skal beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag over det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale for de kontrakter som utgjør anskaffelsen, jf forskriftens § 2-3 (1).

- (33) Innklagede har opplyst at årlig omsetning av kjennemerker til kjøretøy ligger på ca. 120-125 mill per år. Deler av dette beløpet (ca 40 %) betales av bilforhandlere som bestiller kjennemerkeplatene direkte fra produsentene, mens resten av beløpet faktureres trafikkstasjonene som er den andre gruppen som bestiller kjennemerkeplater.
- (34) Det følger av forskriftens § 3-12 at oppdragsgiver kan begrense konkurransen til virksomheter hvor flertallet av de berørte ansatte er funksjonshemmede. Slike reserverte kontrakter er imidlertid ikke unntatt fra kunngjøringsplikten. Dette følger også indirekte av siste punktum i bestemmelsen, hvor det står at dersom oppdragsgiver velger å begrense konkurransen, må det opplyses om det i kunngjøringen.
- (35) Vegvesenets anførsel om at rammeavtalene ikke kan settes til side med hjemmel i anskaffelsesregelverket, og at anskaffelsene derfor skjer under gyldige rammeavtaler, og således ikke medfører ulovlige direkteanskaffelser, kan ikke føre frem. Nemnda tar ikke stilling til rammeavtalenes gyldighet i forholdet mellom partene. Selv om rammeavtalene skulle være gyldige mellom partene, vil anskaffelsene som ikke kunngjøres i samsvar med anskaffelsesregelverkets regler, innebære brudd på kunngjøringsplikten, og dermed utgjøre ulovlige direkteanskaffelser. Avgjørelsen i Rt. 2003 side 1531 er irrelevant for saken her.
- (36) Det antas etter dette at Statens vegvesen etter 01.01.2007 har foretatt, og løpende foretar, anskaffelser i strid med kunngjøringsplikten etter anskaffelsesregelverket.

Gebyr

- (37) Gebyr kan etter anskaffelsesloven § 7b første og annet ledd ilegges etter en skjønnsmessig vurdering dersom oppdragsgiver har opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt da direkteanskaffelsene ble gjennomført.
- (38) Oppdragsgiver har her visst at anskaffelsene oversteg terskelverdiene for kunngjøringsplikt. Oppdragsgiver har også visst at rammeavtalene pr 1. januar 2007 hadde hatt en varighet på over fire år, uten at de var konkurranseutsatt på ny, og uten at det var anført særlige forhold som skulle tilsi at det var legitimt med en mer langvarig avtale. Vegvesenet foreslo overfor Samferdselsdepartementet at det skulle foretas ny kunngjøring allerede i november 2005.
- (39) Klagenemnda finner at de som har hatt med saken å gjøre i vegvesenet, i det minste opptrådte grovt uaktsomt da de foretok avrop under rammeavtalene etter 1. januar 2007 uten ny kunngjøring. Statens vegvesen er en erfaren oppdragsgiver som må forventes å ha god kjennskap til regelverket.
- (40) Det forhold at Samferdselsdepartementet ville se nærmere på saken og ba Vegdirektoratet utsette oppsigelsen, slik at oppsigelse først fant sted med virkning fra 1. januar 2009, fritar ikke vegvesenet for innkjøper-ansvaret, men kan eventuelt tillegges vekt ved utmålingen av overtredelsesgebyret. Nemnda kan heller ikke se at eventuelle spørsmål om fullmakt i forholdet mellom Samferdselsdepartementet og innklagede kan fritta Statens vegvesen for ansvar, jf det som er nevnt ovenfor i forhold til riktig innklaget.

- (41) I vurderingen av om gebyr skal ilegges og i hvilken størrelsesorden, skal det etter LOA § 7 b annet ledd særlig legges vekt på overtredelsens grovhet, størrelsen på den ulovlige anskaffelsen, om oppdragsgiver har foretatt gjentatte ulovlige direkteanskaffelser, og gebyrets preventive virkning. Nemnda finner under henvisning til det som er nevnt ovenfor at det bør ilegges gebyr i dette tilfellet.
- (42) Gebyrets størrelse er etter loven begrenset til 15 % av kontraktens verdi. Selv om det her i ca 40 % av tilfellene er forhandlerne som bestiller og betaler for kjennemerkene, finner nemnda at vegvesenet står ansvarlig, fordi dette bare skyldes en praktisk tilretteleggelse for at Autoregsystemet skal være ressursbesparende og brukervennlig for forhandlerne. På bakgrunn av størrelsen på det gebyret nemnda ilegger, jf. nedenfor, vil den øvre begrensningen imidlertid ikke få noen praktisk betydning for utmålingen.
- (43) Ved utmålingen tas det hensyn til at det er tale om omfattende, løpende og dermed gjentatte anskaffelser foretatt etter 1. januar 2007. Dette er momenter som normalt vil tilsi gebyr i en helt annen størrelsesorden enn det nemnda har kommet til i denne saken.
- (44) Det særpregede i saken, og noe nemnda har lagt betydelig vekt på i formildende retning under utmålingen, er at Statens vegvesen, som nevnt, allerede i november 2005 ønsket å si opp rammeavtalen for å legge oppdraget ut på anbud. Årsaken til at det ikke skjedde, var at Samferdselsdepartementet ønsket at oppsigelse skulle utsettes i påvente av en nærmere utredning av forholdet. Vegvesenet leverte sitt grunnlag for utredning til departementet den 15. november 2006, slik at oppsigelse igjen kunne ha skjedd før utløpet av 2006. Departementet ønsket imidlertid mer tid på å behandle saken, og oppsigelse ble utsatt enda et år. Opprydningen er altså dels av etatsinterne årsaker blitt vesentlig forsinket. Selv om vegvesenet har et selvstendig ansvar for å overholde anskaffelsesregelverket, tillegger nemnda dette moment betydelig vekt ved gebyrets utmåling.
- (45) Det er også lagt vekt på at vegringen fra departementets side synes å ha sammenheng med at forholdet til leverandørene i dette tilfellet var noe spesielt, siden de fleste av dem var arbeidsmarkedsbedrifter.
- (46) Det legges i formildende retning videre noe vekt på at det er tale om overtredelse av regler som først ble kodifisert ved forskrift av 7. april 2006 med ikrafttreden 1. januar 2007.
- (47) På den annen side var det på et langt tidligere tidspunkt rimelig klart at rammeavtaler med varighet vesentlig over 4 år ikke kunne forenes med det grunnleggende krav til konkurranse om offentlige anskaffelser i lovens § 5. Dette fremgikk som nevnt av departementets veileder til forskriften av 2001, juridisk teori og KOFA-praksis så langt tilbake som tidlig i 2004.
- (48) Utkastet til ny anskaffelsesforskrift fra Moderniseringsdepartementet (senere Fornyings- og administrasjonsdepartementet) som gjennomførte fireårsbegrensningen for rammeavtaler, ble lagt ut på høring i april 2005. Fireårsregelen var allerede gjennom EF-direktivet 2004/19, Art 32 pkt 2 fjerde

avsnitt, gjort til EU-rett som etter Kommisjonens forutsetning skulle vært gjennomført i medlemslandene senest ved utløpet av januar 2006. Innklagede er en betydelig aktør i anbuds-Norge og måtte forventes å forholde seg til dette. Gebyrhjemmelen ble riktignok ikke lovfestet før fra 2007, men det var som nevnt rimelig klart også før 2007 at rammeavtaler ut over fire år som hovedregel brøt mot konkurranseregelen i lovens § 5.

- (49) Selv om Samferdselsdepartementets befatning med skiltavtalene endte med at man ba innklagede utrede kunngjøringsspørsmålet nærmere, kunne man forventet at det, med de endringer som var på gang, fra vegvesenets side i det minste ble tatt skritt i retning av oppsigelse for å få fremforhandlet en avtaleendring med kortere og smidigere oppsigelsesadgang for skiltavtalene. Innklagedes anførsler om kontraktsbindinger er som nevnt ovenfor uholdbare. Ved å vente så lenge har innklagede selv satt seg i en situasjon der man mente å kunne fortsette å foreta avrop etter en avtale som etter mer enn fem års varighet for lengst skulle vært utlyst for konkurranse.
- (50) Det må også legges vekt på gebyrets preventive virkning. Avrop under et leverandørmonopol som har vart i fem år, er ensbetydende med ulovlig direktekjøp. Problemet med ulovlige direktekjøp ble tatt opp i en departemental utredning ("AUDA" 2003), og denne er senere omtalt i forarbeidene til lovendringen i 2006 – Ot prp nr 62 (2005-2006) avgitt i april 2006, der ulovlige direktekjøp er en hovedsak, jf. proposisjonens på s 5:

"I Norge foretar offentlig sektor innkjøp for godt over 200 milliarder kroner hvert år. Regelverket for offentlige anskaffelser skal sikre at disse midlene utnyttes best mulig gjennom kostnadseffektive innkjøp, samtidig som offentlig sektor gjennom sine anskaffelser bidrar til utvikling av et konkurransedyktig norsk næringsliv. Riksrevisjonen har imidlertid avdekket at en rekke kjøp av varer og tjenester skjer uten konkurranse, i strid med regelverket."

- (51) Kommisjonen selv anser effektivisering av anbudsreglene som en prioritert oppgave og mener at tiltak mot ulovlige direktekjøp er et hovedanliggende for nye lovendringer. Kommisjonens utkast til skjerpelser i håndhevelsesdirektivet 89/665 - COM(2006)195 – siterer fra premiss (37) i EF-domstolens dom 18.11.2004 C-26/03 ("Stadt Halle") om at tildeling av kontrakter uten påbudt kunngjøring

"...could lead to the most serious breach of Community law in the field of public procurement on the part of a contracting authority. It would substantially reduce the effective and rapid judicial protection aimed at by Directive 89/665, and would interfere with the objectives pursued by Directive 92/50, namely the objectives of free movement of services and open and undistorted competition in this field in all the Member States."

- (52) Gebyret bør etter nemndas mening settes til 1 mill, som etter de foreliggende forhold må sies å være et moderat beløp når det tas hensyn til kontraktsomfanget og varigheten for overtredelsen, manglende evne til å komme i inngrep med kontraktene – og til de konsekvenser kjøp av skilttjenestene fra leverandørene har hatt i det relevante markedet.

Vedtak

Statens vegvesen ilegges et overtredelsesgebyr stort kr 1.000.000,- -kronerenmillion -.

Gebyret forfaller til betaling innen 2 – to – måneder fra dette vedtaks dato.

Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg med de begrensinger som følger av tvangsfullbyrdelsesloven § 1-2.

Vedtaket om overtredelsesgebyr kan ikke påklages, men saken kan bringes inn for tingretten til overprøving, jf anskaffelsesloven § 7b.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Björg Ven
Nemndsleder